

1.	Наставен предмет	ХИДРОЦЕНТРАЛИ
2.	Шифра	4М31ЕЕ04
3.	Студиска програма	ЕЕ
4.	Семестар (изборност)	летен
5.	Цели на предмет	<i>Изучување на конструктивните и експлоатационите карактеристики на хидрауличните турбини и хидроцентрали</i>
6.	Оспособен за (компетенции)	<i>Проектирање, експлоатација и одржување на хидрауличните турбини и хидроцентрали</i>
7.	Услов за запишување на предметот	<i>1. Механика на флуиди - положен 2. Хидраулични машини - потпис</i>
8.	Основна литература (до 3 наслови)	<i>1. Бенишек М.: Хидраулични турбини, Научна книга, Београд 2. Беловик К.: Хидроенергетска постројења, Загреб 3. Бабик М.: Збирка задатака из турбомашина, Научна книга, Белград</i>
9.	Број на кредити:	6
10.	Вкупен расположив фонд на време	<i>6 ECTS x 30 саати = 180 саати</i>
11.	Распределба на расположивото време	<i>30 + 24 + 2 + 106 + 6 + 6 + 6 = 180 саати</i>
	11.1. ПТН - <i>Теоретска настава (15x2)</i>	<i>30 саати</i>
	11.2. АВ - <i>Аудиторни вежби, решавање задачи, консултации, видео проекции, стручни часописи, интернет (12x2)</i>	<i>24 саати</i>
	11.3. ЛВ - <i>Лабораториски вежби (1x2)</i>	<i>2 саати</i>
	11.4. СУ - <i>Самостојно учење, подготовка на материјал од 300 страници за тестови.</i>	<i>106 саати</i>
	11.5. ТПЗ - <i>Проверка на знаење со 2 редовни теста (2x3) Секој студент самостојно го решава тестот до 3 задачи и до 10 кратки прашања</i>	<i>6 саати</i>
	11.6. ТР - <i>Тимска работа (2x3)</i>	<i>6 саати</i>
	11.7. ТН - <i>Теренска настава (2x3)</i>	<i>6 саати</i>
12.	Оценување	<i>10 + 70 + 20 = 100 бода</i>
	12.1. <i>Посетеност на предавања до 10 бода</i>	<i>10 бода</i>
	12.2. <i>2 теста (30+40)</i>	<i>70 бода</i>
	12.3. <i>2 тимски задачи (10+10)</i>	<i>20 бода</i>
	Студентот мора да освои најмалку по 30% од предвидените бодови на секој од тестовите.	Оценки:
		<i>од 50 до 60 бода 6 (шест)</i>
		<i>од 61 до 70 бода 7 (седум)</i>
		<i>од 71 до 80 бода 8 (осум)</i>
		<i>од 81 до 90 бода 9 (девет)</i>
		<i>над 90 бода 10 (десет)</i>
13.	Услов за потпис и формален испит	реализирани активности 11.3 и 11.6.

недела	Предавања - теоретска настава		Аудиториски вежби		Лабораториски вежби (програмски задачи)	
	саати	Тема	саати	тема	саати	Тема
I.	2	Искористување на водената енергија, основи на хидрологијата, енергетски биланс и основни работни параметри на хидроцентралите.	2	Основни работни параметри на хидроцентралите		
II.	2	Хидраулични турбини, современи типови и основни конструктивни карактеристики.	2	Нето пад кај хидро турбините		
III.	2	Основи на струјните и кинематичките карактеристики. Кавитација и всисна висина. Загуби на енергија и степен на полезно дејство.	2	Струење низ млаџици и дифузори		
IV.	2	Конструктивни карактеристики на Пелтон, Францис, Каплан и цевните турбини. Реверзибилни турбини.	2	Ојлерова равенка Тријаголници на брзини кај турбините		
V.	2	Работни карактеристики на турбините. Моделски испитувања.	2	Кавитација и всисна висина		
VI.	2	Топографски дијаграми, експлоатациони карактеристики. Параметри на економичност на работните режими на турбините.	2	Загуби на енергија и степени на полезно дејство		
VII.	2	Хидроцентрали. Основни типови. Опис, функција и хидраулична пресметка на главните објекти.	3	Теренска настава		
VIII.	2	Видови работни режими и карактеристики на хидроцентралите.	2	Теорија на сличност кај турбините		
IX.	2	Избор на диспозиција на главната и помошната опрема.	3	Прв тест на материјалот од I до VIII недела		
X.	2	Функција и избор на помошните погони и опрема.	2	Конструктивни карактеристики на Пелтон, Францис, Каплан и цевните турбини. Реверзибилни турбини		
XI.	2	Пумпно - акумулациони хидроцентрали. Типови, агрегати и услови на примена. Погонски карактеристики на реверзибилните агрегати.	2	Хидроцентрали. Основни типови. Опис, функција и хидраулична пресметка на главните објекти.		
XII.	2	Техно - економски показатели. Услови за избор на инсталирана моќност и тип на постројката.	2	Избор на диспозиција на главната и помошната опрема		
XIII.	2	Улога во системот. Основни економски и технички показатели на постројката.			2	Пресметка на енергетските перформанси на Пелтон турбина
XIV.	2	Методи за анализа и пресметка на трошоците и добивката.	3	Теренска настава		
XV.	2	Еколошки, социолошки и општествен аспект на градбата на хидроцентралите. Повеќенаменско значење на објектите.	3	Методи за анализа и пресметка на трошоците и добивката		
XVI.						
XVII.			3	Втор тест на материјалот од X до XV недела		
XVIII.						
XIX.						
XX.						
	30		35		2	